

MŰÉRTTELMEZŐ SZÖVEGALKOTÁS: ÖSSZEHASONLÍTÓ ÉRTTELMEZÉS

Értelmezze az alábbi költeményeket! Elemezze bennük toposzaik lehetséges jelentéseit, valamint a költői én és a megjelenített táj viszonyát! Összehasonlításában térjen ki a tájleírás eszközeire és az alkotások poétikai sajátosságaira!

Megoldása 600-800 szó terjedelmű legyen!

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél

Hervad már ligetünk, s díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög.
Nincs rózsás labirinth, s balzsamos illatok
Közt nem lengedez a Zephyr.

Nincs már symphonia, s zöld lugasok között
Nem bűg gerlice, és a füzes ernyein
A csermely violás völgye nem illatoz,
S tükrét durva csalét fedí.

A hegy boltozatin néma homály borong.
Bíbor thyrusain nem mosolyog gerezd.
Itt nemrég az öröm víg dala harsogott:
S most minden szomorú s kiholt.

Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül,
S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!
Minden csak jelenés; minden az ég alatt,
Mint a kis nefelejcs, enyész.

Lassanként koszorúm bimbaja elvirít,
Itt hágy szép tavaszom: még alig ízleli
Nektárját ajakam, még alig illetem
Egy-két zsenge virágait.

Itt hágy, s vissza se tér majd gyönyörű korom.
Nem hozhatja fel azt több kikelet soha!
Sem béhunyt szememet fel nem ígézheti
Lollim barna szemöldöke!

(1804 után)

Szövegközlések: *Berzsenyi Dániel összes versei.*
Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1986. 85.
oldal

Juhász Gyula: Ősz

Opálos színei bágyadt ködében
Leszáll reám a kora alkonyat,
Kései tűzrózsák nyílnak a réten
S az égen a mély csöndesség fogad.
Nagy topolyafák gallya hullong gyéren
És sötétben hallgat a tó
S a kolomp úgy méléz a lomha légben,
Mint altató.

Hús szele húz át az ősznek a réten,
Fázik a lelkem, érzi a deret,
Keresnék valamit a messzeségben,
Kihunyt fényt, elnémult üzenetet...
Oly hirtelen borult az est fölém
S az ősz oly gyorsan rámtalált,
Úgy állok itt a hervadó vidéken,
Mint a topolyafák.

(1908)

Juhász Gyula összes versei. Szépirodalmi
Könyvkiadó, Budapest, 1959. 151. oldal